

Forfatteren giver Udtrykkene »Realkapital« og »Nominalkapital« et Indhold, nogenlunde svarer til dansk Regnskabslitteraturs »Formue« og »Kapital«. Da i hvert Fald Ordet Realkapital i Forvejen benyttes i Samfundsøkonomien i en helt anden Betydning, forekommer Udtrykkene uheldigt valgt. Iøvrigt lægger f. Eks. Guido Fischer (»Betriebswirtschaftslehre«, Leipzig 1940, S. 46 f.), som bl. a. ogsaa bruger de to Udtryk, en Betydning i dem, som slet ikke svarer til Kaurels Udredning. Ejheller Termer som »organisk« og »anorganisk« Gevinst er heldige, rent bortset fra, at deres Indhold ikke fremgaar videre tydeligt af Forf.s Forklaring (S. 102 f.); Mellerowicz (»Allgemeine Betriebswirtschaftslehre«, Berlin 1940, S. 103) siger meget klarere, hvilken Betydning *han* lægger i de to Udtryk. S. 112 kaldes Renten af Fremmedkapitalen »effektiv Rente«. Distinktionen mellem »Status« og »Balanse« (S. 204) kendes næppe paa Dansk, og Definitionen af »Status« svarer ikke til den her til Lands gængse Opfattelse af dette Begreb. I det hele taget kan Terminologien maaske nok volde danske Læsere lidt Besvær; det er jo baade godt og ondt at læse et Sprog, der ligger saa skuffende nær op ad ens eget! Forøvrigt er det et Spørgsmaal, om de mange specielle Fagudtryk gør nogen videre Nytte i en elementær Fremstilling; der er ofte for knap Plads til at forklare dem ordentligt, og Fremstillingen er alligevel saa bred, at det fine Værktøj — den skarpe Terminologi — ikke er nødvendig.

Under Afsnittet Finansiering siges det bl. a. (S. 276): »Rent generelt regner en med at egenkapitalen iallfald må være så stor at den er tilstrækkelig til de faste anlegg«. Det er ganske uholdbart; tænk bare paa Landbruget! Den samme Tankegang gaar tilsyneladende igen S. 279. Begrebet »grenseomkostning« defineres og forklares S. 128 som »den økning i totalomkostningene som følger av en økning av produksjonen med en uendelig liten enhet«, medens »Differanseomkostningen er omkostningsøkningen ved produksjonen av den siste enhet«. S. 164 hedder det imidlertid: »Grenseomkostningen er jo omkostningen for den sist produserte enhet . . .«. Afsnittet »Afskrivningsmetoder« S. 218—225 er for en stor Del noget mislykket. Bl. a. er Redegørelsen for den organiske Afskrivningsmetode ligefrem forkert, forudsat da, at Hensigten er at gengive Tankerne i *Schmidts* organiske Afskrivningsmetode. Et Postulat som »Visse minimumsavskrivninger bør en alltid foreta« (S. 218) kræver nærmere Begrundelse.

Lad det til Slut endnu en Gang være sagt, at Bogen — omend ikke lydefri — maa karakteriseres som et nyttigt lille Værk, der giver en god Orientering om mange driftsøkonomiske Spørgsmaal. Ogsaa et dansk Publikum kan have Glæde af at stifte Bekendtskab med den.

Ottomar Loff.

Sven Hagström: Kassakontroll och Kassarevision. P. A. Norstedt & Söners Förlag, Stockholm. Andra upplagan, 1943. 62 Sider.

Naar en lille Bog som Revisor Hagströms her foreliggende Arbejde har kunnet optrykkes i anden Udgave med meget faa Ændringer fra den første Udgave, der udsendtes i 1925, altsaa 18 Aar tidligere, saa viser dette, at Revisor Hagströms Indstilling overfor de behandlede Emner allerede den Gang har været saa rigtig, at selv disse mange Aars Udvikling ikke har medført Kontrolsystemer og Revisionsmetoder, der væsentligt overtræffer de af

Forfatteren giver Udtrykkene »Realkapital« og »Nominalkapital« et Indhold, nogenlunde svarer til dansk Regnskabslitteraturs »Formue« og »Kapital«. Da i hvert Fald Ordet Realkapital i Forvejen benyttes i Samfundsøkonomien i en helt anden Betydning, forekommer Udtrykkene uheldigt valgt. Iøvrigt lægger f. Eks. Guido Fischer (»Betriebswirtschaftslehre«, Leipzig 1940, S. 46 f.), som bl. a. ogsaa bruger de to Udtryk, en Betydning i dem, som slet ikke svarer til Kaurels Udredning. Ejheller Termer som »organisk« og »anorganisk« Gevinst er heldige, rent bortset fra, at deres Indhold ikke fremgaar videre tydeligt af Forf.s Forklaring (S. 102 f.); Mellerowicz (»Allgemeine Betriebswirtschaftslehre«, Berlin 1940, S. 103) siger meget klarere, hvilken Betydning *han* lægger i de to Udtryk. S. 112 kaldes Renten af Fremmedkapitalen »effektiv Rente«. Distinktionen mellem »Status« og »Balanse« (S. 204) kendes næppe paa Dansk, og Definitionen af »Status« svarer ikke til den her til Lands gængse Opfattelse af dette Begreb. I det hele taget kan Terminologien maaske nok volde danske Læsere lidt Besvær; det er jo baade godt og ondt at læse et Sprog, der ligger saa skuffende nær op ad ens eget! Forøvrigt er det et Spørgsmaal, om de mange specielle Fagudtryk gør nogen videre Nytte i en elementær Fremstilling; der er ofte for knap Plads til at forklare dem ordentligt, og Fremstillingen er alligevel saa bred, at det fine Værktøj — den skarpe Terminologi — ikke er nødvendig.

Under Afsnittet Finansiering siges det bl. a. (S. 276): »Rent generelt regner en med at egenkapitalen iallfald må være så stor at den er tilstrækkelig til de faste anlegg«. Det er ganske uholdbart; tænk bare paa Landbruget! Den samme Tankegang gaar tilsyneladende igen S. 279. Begrebet »grenseomkostning« defineres og forklares S. 128 som »den økning i totalomkostningene som følger av en økning av produksjonen med en uendelig liten enhet«, medens »Differanseomkostningen er omkostningsøkningen ved produksjonen av den siste enhet«. S. 164 hedder det imidlertid: »Grenseomkostningen er jo omkostningen for den sist produserte enhet . . .«. Afsnittet »Afskrivningsmetoder« S. 218—225 er for en stor Del noget mislykket. Bl. a. er Redegørelsen for den organiske Afskrivningsmetode ligefrem forkert, forudsat da, at Hensigten er at gengive Tankerne i *Schmidts* organiske Afskrivningsmetode. Et Postulat som »Visse minimumsavskrivninger bør en alltid foreta« (S. 218) kræver nærmere Begrundelse.

Lad det til Slut endnu en Gang være sagt, at Bogen — omend ikke lydefri — maa karakteriseres som et nyttigt lille Værk, der giver en god Orientering om mange driftsøkonomiske Spørgsmaal. Ogsaa et dansk Publikum kan have Glæde af at stifte Bekendtskab med den.

Ottomar Loff.

Sven Hagström: Kassakontroll och Kassarevision. P. A. Norstedt & Söners Förlag, Stockholm. Andra upplagan, 1943. 62 Sider.

Naar en lille Bog som Revisor Hagströms her foreliggende Arbejde har kunnet optrykkes i anden Udgave med meget faa Ændringer fra den første Udgave, der udsendtes i 1925, altsaa 18 Aar tidligere, saa viser dette, at Revisor Hagströms Indstilling overfor de behandlede Emner allerede den Gang har været saa rigtig, at selv disse mange Aars Udvikling ikke har medført Kontrolsystemer og Revisionsmetoder, der væsentligt overtræffer de af

Revisor Hagström tilraadede. Derimod er disse uden Tvivl i de forløbne Aar blevet langt mere almindelig udbredte, og Bogen har saaledes i Dag næppe mindre Aktualitet, end da første Udgave udkom.

Naturligvis har det dog ikke helt kunnet undgaas, at Bogen er blevet præget af at være blevet udarbejdet for saa lang Tid siden.

I Forordet skriver Forfatteren, at han i alt væsentligt kun har omarbejdet den Del af Bogen, som handler om Lovbestemmelser, der vedrører Kasseregnskabet, som Følge af, at Sverige i 1929 fik en ny Bogføringslov. Herudover er kun enkelte Ændringer foretaget og nogle Tilføjelser tilkommet som Følge af Indførelsen af Postgirosystemet.

Bogen, der er præget af at være skrevet af en erfaren, praktisk arbejdende Revisor, indeholder en overmaade klar og let læselig Fremstilling af saavel de Kontrollforanstaltninger, der kan og bør anvendes for at søge at sikre Kasseregnskabet Rigtighed, som de Revisionsprincipper, der i denne Forbindelse kan anvendes af Revisor. Fremstillingen er opdelt systematisk og oversigtligt, og det er med Glæde, at Læseren bemærker, hvorledes de tilraadede Kontrollforanstaltninger og Revisionsarbejder begrundes i hvert enkelt Tilfælde. Det mærkes, at det er den dygtige Praktiker, der taler, Revisoren, der ikke alene ved, hvordan Arbejdet skal udføres, men ogsaa hvorfor det skal udføres saaledes.

Fremstillingen omfatter ikke alene i snævre Forstand Kontrolsystemer og Revisionsarbejder direkte vedrørende Kasseomsætningen, men giver ogsaa udmærkede Beskrivelser af de tilstødende Omraader, der indirekte faar Indflydelse paa Kassekontrollen, som f. Eks. Debitorer, Vareomsætning og Lagerkontrol. Til Gengæld kunde man have ønsket enkelte Revisionsarbejder noget mere dybtgaaende behandlet; et meget væsentligt Revisionsarbejde som Kasseafstemningen er saaledes kun omtalt i ret store Træk. I denne Forbindelse kan som mindre væsentlige Detailler nævnes, at man kunde have ønsket omtalt den Betydning, en senere Tilbagevenden til Kasseeftersynet og Skæringsposterne omkring dette har, ligesom man kunde have ønsket, at Revisor Hagström ikke alene havde omtalt Udsendelsen af Saldo-meddelelser til Debitorer, men ogsaa havde nævnt Udsendelsen af Konto-udskrifter og disses væsentlig større Værdi.

De fleste ældre Revisorer har uden Tvivl Bogens første Udgave staaende i deres Reol. De, der endnu uddanner sig i Faget, kan man stærkt tilraade at høste af den Erfaring, som Revisor Hagström her har samlet i let tilgængelig Form.

Poul Hansen.

Fredstidens Försäljning, Föredrag och anföranden vid en studiekurs 13.—17. september 1943 anordnad av Svenska Reklamförbundet i samråd med Sveriges Industriförbund och Sveriges Allmänna Exportförening. P. A. Norstedt & Söners Förlag, Stockholm 1943. 271 Sider.

Efterkrigstidens Forhold har man ogsaa her i Landet allerede gennem længere Tid beskæftiget sig med, men det er ligesom man mere eller mindre standser op overfor den store Uvished, der naturligt hersker med Hensyn til de Forhold, hvorunder Erhvervslivet skal virke, naar Krigen hører op.